Ks. Michał JAGOSZ

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA OŚRODKA DOKUMENTACJI PONTYFIKATU JANA PAWŁA II

Rzymski Ośrodek Dokumentacji Pontyfikatu Jana Pawła II gromadzi – jak wiadomo – książki i publikacje dotyczące Osoby Papieża i Jego magisterium. Z równą troską stara się też zbierać i porządkować wcześniejszy Jego dorobek, przede wszystkim z czasów pasterzowania w Archidiecezji Krakowskiej. Zainteresowanie tym dorobkiem jest wciąż żywe, o czym świadczą ukazujące się po dziś dzień liczne publikacje i wznowienia w różnych językach. I tak np. w ubiegłym roku w Bułgarii wydano zbiór poezji Karola Wojtyły (*Poezjija*, Sofia 1992), a w Casale Monferrato we Włoszech ukazał się trzeci już dodruk czwartego wydania książki *Miłość i odpowiedzialność*.

W Ośrodku gromadzi się nie tylko teksty już publikowane; zebrano tu – przeważnie w postaci kserokopii – również maszynopisy i rękopisy kazań, listtów pasterskich, referatów, wykładów, przemówień kard. Karola Wojtyły. Maszynopisy te w ogromnej większości pochodzą z Archiwum Kurii Metropolitalnej Krakowskiej. Po skatalogowaniu tych materiałów okazało się, że część dochowanych tekstów nie była dotąd nigdzie drukowana albo ukazały się one drukiem tylko w języku obcym, jak np, artykuł *Una frontiera per l'Europa dove?* (Gdzie przebiega granica Europy?) publikowany tuż po wyborze w włoskim czasopiśmie „Vita e Pensiero" (w języku polskim ogłoszono ten tekst dopiero w 1986 roku na łamach „Kroniki Rzymskiej", nr 49-50).

Ambicją Ośrodka jest nie tylko gromadzenie materiałów i ich porządkowanie, ale również ich udostępnianie – także w formie publikacji. I tak w 1987 roku ukazał się drukiem liczący przeszło 800 stron zbiór listów pasterskich i komunikatów kard. Wojtyły z lat 1959-1978 (*Nauczyciel i pasterz*) oraz *Przemówienia i wywiady w Radiu Watykańskim* z lat 1962-1978. Z inicjatywy rzymskiego Ośrodka Dokumentacji Pontyfikatu Instytut Jana Pawła II KUL w Lublinie wydał – na podstawie rękopisu udostępnionego Ośrodkowi przez ks. prof. Tadeusza Stycznia – nie znane dotąd studium kardynała Wojtyły na temat koncepcji i metodologii etyki: *Człowiek w polu odpowiedzialności* (Rzym–Lublin 1991). W tym samym też roku na łamach „Nuovo Areopago" (nr 1/37) opublikowano przekazany redakcji przez Ośrodek Dokumentacji nie drukowany dotąd wywiad Księdza Kardynała dla pisma „Vita e Pensiero" na temat użyteczności nauki społecznej dla Kościoła.

W 1992 roku przygotowano w Ośrodku Dokumentacji nową publikację, obejmującą 12 tekstów nigdzie dotąd nie ogłoszonych w języku polskim, która właśnie ukazała się drukiem pod znamiennym tytułem *Człowiek drogą Kościoła*, zaczerpniętym z pierwszej encykliki Jana Pawła II *Redemptor hominis* (rozdz. 14). W wydaniu tym zebrano artykuły i referaty pochodzące z lat 1950-1977. Związane są one zarówno z wczesną działalnością duszpasterską

ks. Karola Wojtyły wśród młodzieży akademickiej w latach pięćdziesiątych, jak i późniejszymi jego wystąpieniami w Komisji Duszpasterskiej Episkopatu Polski. Najwcześniejszy tekst to *Elemantarz myślenia o Bogu* i rozważania dotyczące stylu życia młodzieży studiującej. Autor ukazuje m.in. trudności i opory, na jakie natrafia współczesny inteligent pragnący wypracować w sobie obiektywną postawę poznawczą. Teksty późniejsze są owocem doświadczeń biskupa-pasterza Archidiecezji i Ojca Soboru Watykańskiego II. Wystarczy spojrzeć na tytuły, by zorientować się w ich treści: *Problemy Kościoła i katolicyzmu w Polsce; Dechrystianizacja i rechrystianizacja jako problem współczesnego człowieka; O dialogu wewnątrz i zewnątrz Kościoła; Dialog jako metoda duszpasterska* czy *Ewangelizacja jako temat duszpasterstwa w Polsce*. Historyk badający dzieje Kościoła posoborowego, a przede wszystkim sytuację Kościoła w Polsce w tych trudnych latach zniewolenia, znajdzie w tych tekstach ciekawą dokumentację tamtych czasów.

Dwa publikowane referaty: *Wychowanie do prawdy i wolności* z 1964 roku i *Apostolstwo świeckich jako uczestnictwo w podstawowych funkcjach Kościoła* z 1974 roku przeznaczone były dla duchowieństwa. Pierwszy wygłoszony został w cyklu wykładów dla duchowieństwa organizowanych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na temat „Etos polskiego charakteru" i stanowi wnikliwą analizę zagrożeń wewnętrznych, jakim podlega ludzkie sumienie. Istnieje potrzeba wychowania tego sumienia poprzez rozeznanie sytuacji duchowej współczesnego człowieka, wychowania do wolności, bo „tylko człowiek wolny w prawdzie może podołać wymaganiom i zarazem ciężarom naszej epoki". Referat o apostolstwie świeckich jest wynikiem przemyśleń dokumentów soborowych, teologicznych i eklezjalnych podstaw apostolstwa świeckich.

W krótkim wstępie słusznie zwrócono uwagę na wciąż żywą aktualność niektórych wypowiedzi Księdza Kardynała sprzed trzydziestu niemal lat. Już wtedy, na początku lat sześćdziesiątych, mówiąc o polskim „katolicyzmie azylu" z ogromną troską zwracał uwagę na niebezpieczeństwo „dechrystianizacji", zwłaszcza gdyby przestał działać wśród wiernych w Polsce „moment sprzeciwu". Także aktualne są dziś słowa wypowiedziane w 1963 roku: „Musimy się dobrze przygotować na czasy, w których bycie katolikiem będzie w mniejszym stopniu połączone z przeżyciem wyboru". Warto więc było przypomnieć te teksty dzisiejszemu czytelnikowi — jak piszą wydawcy — „nie tylko przez szacunek dla pasterskiej pracy kardynała Wojtyły, ale także w świetle wciąż na nowo przez Ojca Świętego przypominanej konieczności nowej ewangelizacji".